

Suomen Erikoislääkäriyhdistyksen lausunto 7.3.2023

**Lausuntopyyntö Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeesta
ammattihenkilölainsäädännön soveltaminen sosiaali- ja terveydenhuollon
henkilöstön tehtävärakenteiden ja tehtäväjaon toimintamallien kehittämisessä**
Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/3955/2023

Suomen Erikoislääkäriyhdistys pitää tervetulleena soveltamisohjetta ammattihenkilölainsäädännöstä ja terveydenhuollon henkilöstön työjaon kehittämisestä. Käsillä oleva suositus on erinomainen askel oikeaan suuntaan.

Avustavan ja tukihenkilöstön lisääminen työyhteisöissä on välttämätöntä, jotta ammattihenkilöiden työ voidaan kohdistaa koulutusta vastaaviin tehtäviin. Esimerkiksi sihteerien vähentäminen on merkittävästi lisännyt lääkärin sihteerityötä, mikä työaika on poissa potilashoidosta. Työn sujuvuuden kannalta on keskeisen tärkeää, että tämä ja muut vastaavat työnjaon vinoumat saataisiin korjattua. Terveydenhuollossa on täysin mahdollista käyttää avustavissa tehtävissä henkilöitä, joilla ei ole terveydenhuollon koulutusta.

Toisaalta on korostettava, että terveydenhuollon ammattihenkilöstön kelpoisuusvaatimuksia ei pidä alentaa, jottei potilasturvallisuutta vaaranneta ja hoidon laatua lasketa.

Potilasvirtaa on olennaisesti hidastanut sairaanhoitajatyöparin häviäminen lääkärin vastaanottohuoneesta. Tämän yhteistyön palauttaminen on tarkoituksenmukaista, ja joissain tapauksissa työpari voisi olla työpaikkakoulutettu lähihoitaja.

Erikoissairaanhoidossa on jo pitkään toteutettu toimivia tehtävänsiirtoja lääkäreiltä hoitajille. On korostettava, että nämä siirrot tulee tehdä lääketieteellisen harkinnan perusteella. Tehtävän vastaanottavan ammattilaisen riittävä osaaminen on aina yksilökohtaisesti varmistettava. Ratkaisut, joissa tehtävän siirron jälkeen lääkäriltä edellytetään jatkuvaa konsultointivalmiutta sekä vastuunkantoa muun henkilöstön työstä, eivät ole hyväksyttäviä ja tarkoituksenmukaisia.

Lääkärin työ on vaativaa ja myös uuvuttavaa. Päivittäisen työn tulee sisältää myös huokoisia osia, jotka tuovat työhön kevennystä ja tukevat jaksamista. Tämän vuoksi on tärkeää, ettei työnjakoa enää kehitetä lääkärin kuormitusta kasvattaen.

Lääkäreiltä edellytetään kannanottoja myös ei-lääketieteellisiin ongelmiin, jotka ovat yhteiskunnallisin ja sosiaalityön, eivät lääketieteen keinoin ratkaistavissa. Onkin syytä tarkastella näiden tehtävien tarkoituksenmukaisuutta ja karsia niitä pois.